

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Sicvla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68899](#)

A N N V Æ L I T T E R Æ
S O C I E T A T I S I E S V ,
A N N I M . D C . I I I .

P R O V I N C I A S I C V L A .

V M E R A V I T hoc anno Provinciæ Sicula Socios viginti septem supra quingentos, in duodeuiginti domicilia distributos. Domus Professa vna. Collegia tredecim. Domus Probationis due. Totidem Residentiæ. In Panormitana domo Professa, degunt è nostris duo & quinquaginta. In Collegio nonaginta quatuor. In Tyrocinio quadraginta quinque. In Collegio Messanensi quatuor & nonaginta. In domo Probationis quadraginta. In Cataniensi Collegio unus & viginti. In Syracusano uno plus. In Caltaieronensi viceni. In Biuonensi totidem. In Montereiali septemdecim. In Menenino undeuiginti. In Caltaninetensi sexdecim. In Drepanensi decem & nouem. In Lilybetano quindecim. In Melitensi undecim; totidem in Reginensi. In Chia Residentia sex. In Agrigentina quinque. Evita excessere decem; viginti ad Societatem accedere.

A

P A -

PANORMITANA PRO-
FESSORVM DOMVS.

AVINCULIS corrogata pecunia, eruti sunt ferme centum quinquaginta, in quæ propter æs alienum coniecti fuerant; ad concordiam plurimi reuocati, qui etiam consanguinei, vel coniuges, acerbis tamen inter se odiis dissidebant. Senatus etiam cum Equestri ordine; Archiepiscopus cum Inquisitoribus; Prætor cum uno ex Senatoribus nostrorum opera conciliari sunt.

CONCIONES quadragesimales ingenti omnium ordinum applausu atque concursu habitæ, quibus sexta quoque feria sermo de Christi Domini cruciatibus est additus; quem Psalmus quinquegesimus musicis decantatus numeris excipiebat: quæ omnia tantam ad permouendos hominum animos vim habuere, ut quam plurimas à turpi quaestu mulierculas auocarint; quarum alias in matrimonium, alias in aliquo alio honestiore loco, piorum hominum eleemosynis adiuti collocauimus; eademque opera virginibus nonnullis, quæ in magno integratatis periculo versabantur, subuentum est.

LASCIUS adolescens, qui puerum honestum ad infame scelus assidue sollicitabat, à nostro sacerdote monitus, nisi ab incepto desisteret, Deo se honestatis vindici pœnas luiturum, irrisit hominem; sed breui, ignito æreæ fistulæ globo ictus, sensit quanto fuisse satius bene monenti sacerdoti obtemperare.

EGREGIA etiam hoc anno fuit Panormitanorum

norum in nos liberalitas , tum eorum qui integra
valetudine, tuin eorum qui iam iam morituri elec-
mosynis , ac legatis nostram inopiam subleuarunt.
Cū enim fures quidam scalis nisi , per infimas tem-
pli nostri fenestras ingressi , eò peruererint impie-
tatis , vt sacras pixides argenteas per summum ne-
fas furari non reformidauerint , & sacrosanctas Eu-
charistiae particulas , profanis manibus eductas , in
ipsa altaris planicie coaceruare : commouit ea res
hominum omnium animos , & tantam quisque pe-
cuniae vim ad illatum damnum instaurandum con-
tulit , vt satis superque fuerit ad multa alia sacro-
rum altarium ornamenta . Duobus item hoc anno
facellis extructis auctum amplificatumque est tem-
plum nostrum .

D o n Laurentius Figueróz Feriæ Dux , & qui
pro rege prouinciam moderatur , auita in nos animi
propensione constanter est usus ; saepe in cænaculo
nostro , vna cum filio unico à nobis prandio exce-
ptus est ; frugali illo quidem , sed quo , propter sin-
gularem erga nostros homines benevolentiam , mi-
risice se delectari asseueraret . Is rem diu frustra à
nobis tentatā ad optatum exitum perduxit ; nouam
scilicet viam , quæ à nostri templi principe ianna ad
Toleranam viam recta duceret , non modo aperiri
permisit ; sed ipse quoque cum Senatu , atque viris
primotibus , solemni ceremonia , argenteoque mal-
leo plures ictus in obstantem viæ parietem ingemi-
nauit ; idque congregationis prouincialis primo
die , felicibus nimirum auspiciis fieri cœptum est .

COLLEGIVM PA- NORMITANVM.

INOPINATA hoc anno sese nobis obtulit exercendæ patientiæ opportunitas; cum enim maxima ciues virgerentur frumenti penuria, insatum, ut in plerisque assolet, vulgus societatis viros eius calamitatis auctores, nulla prorsus adducta ratione passim clamitare, sibilis, conuiciis, ac maledictis excipere; verbera etiam post verba minitari; sed silentio, tolerantia, atque dissimulatione nostrorum ita fracti sunt, ut etiam puderet eos tam leuiter, tam indignum de nobis facinus esse suspicatos, breuique ad pristinam in nos benevolentiam redierint.

ERUDITI sunt Christiana doctrina non modo pueri, sed passim per omnia ciuitatis compita rudiis plebecula, Æthiopes, cæteraque id genus vilissima mancipia. Item ad eos qui in vinculis detinentur pij sermones habiti; quare factum, ut non pauci ad meliorem frugem redierint, & quæ per plures annos conticuerant scelera, pœnitentiæ sacramento expiauerint: in quibus quidam fuit, qui inimico, à quo fœdum vulnus acceperat, iniuriam penitus condonauerit. Alter vero ab impudicitiæ cæno, in quo diu volens iacuerat, emerserit. Hæc externa sunt, illa vero domestica: frequentior solito scholasticorum externorum numerus, fero in litterariis exercitiis, modestiæ cæterarumque, quæ eam decent etatem, virtutum exempla. Ex partenio sodalitio tres nostrum, alij alios sacros ordines sunt secuti.

OBITU

S I C V L A.

s

O B I I T hoc ipso anno P. Franciscus Chiaranda
spiritualis coadiutor, Caltaierone nobili loco natus;
quadragesimum & quartum annum egerat, cum
ingressus est Societatem, in eaque vixit tres & vi-
ginti, vir miro animi candore atque demissionis in-
signis, omnibus carus, & qui extrema etiam senecta
ita assidue puerorum exomologeses excipiebat,
quasi integris esset viribus. Huic comes additus
Io: Baptista Belmiserius, Appiæ in Gallia citalpina
natus, indole & ingenij perspicuitate clarus ado-
lescens.

C O L L E G I V M

M E S S A N E N S E.

QVAE ad externos scholasticos pertinent, fer-
me sunt cum collegio Panormitano commu-
nia; quod etiam dictum sit de reliquis collegiis, de
quibus deinceps. Illud peculiare est quinos in So-
cietatem admissos, rotidem in Capuccinorum fa-
miliam; Fratres germanos duos ab alterius cæde,
in quam conspirauerant, absterritos. Illud præ-
terea litterarum monumentis dignissimum acci-
dit, quod mox apponam.

P E C V N I A E quidam sibi creditæ in alea lu-
dendo iacturam fecerat. Quamobrem ad id miser
desperationis præceps ruit, ut séque animamque
suam diabolo deuouerit: usus est iure suo hostis
teterimus: hominem solum de nocte dormien-
tem aggreditur, atque ita gulam manibus suffocat,
ut & alter oculus resiliat, & ad implorandum
coniugis, quæ in proximo dormiebat cubiculo,
auxilium, vocis omnem sonum intercluserit; pu-

A 3

gnis

6 PROVINCIA

gnis tamen parietem tundit: quibus excitata aduolat, virumque semimortuum, fusis ad Deum precibus in pristinum vigorem reuocat. Statim atque dies illuxit, ad nos se confert, totius vitæ scelera sacerdoti aperit, prauam ludendi consuetudinem detestatur, terrore mali dæmonis, quem conceperat, liberatur.

A B S C E S S I T è viuis Simon Chitinus Calaber sutor sexagenarius, ex quibus extremos septem paralyticus iacuerat, magna cum animi alacritate; nihil aliud dolens, quam quod ob morbum aliis, qui ipsi ministrarent, molestus esse cogiceret. Vixerat in Societate annos triginta. Alia virtutum exercitia quotidiana sunt.

COLLEGIVM CATANENSE.

NOSTRORVM opera à turpi vita auocatas sunt mulieres quattuor; totidem, ne in simile scelus inciderent, adiuuae, multisque egentibus necessaria suppeditata. Ex his virgo honesta, inuitis domesticis, domo abstracta ab impudicis adolescentibus, qui commutato habitu, atque vultu ne agnoscerentur, strictis armis id scelus perfecabant; licet triduo apud illos variis in locis fuerit, nullis tamen vel minis, vel precibus adduci potuit, ut sui corporis copiam faceret improbis raptori bns. Restandem tota cum ad nostrum sacerdotem delata esset, is ita se prudenter gessit, ut integra pudicitia puellam liberauerit.

TVRCA præterea, apud nos Christianæ fidei documentis instructus, ad Christi castra facto baptismate

ptismate lustratus accessit. In grauem morbum incidit Natalis quidam, temporalis coadiutor, cui ad graues ac diuturnos corporis cruciatus illud etiam grauius accedebat, quod horrendis spectris à malo dæmone territabatur: quæ tamē omnia animi summa æquitate, atque constantia non ferebat modò, sed fortiter superabat. Demum ipso Christi Domini natali die, quo etiam ipse die in lucem editus fuerat, mortem oppetiit.

COLLEGIVM

SYRACVSANVM.

CO^MPOSITA sunt h̄ic grauia Ecclesiastico-rum cum nobilibus laicis dissidia. Instante iam, imò latè grassante propter frumenti inopiam acerba fame, quadraginta horarum preces nostro in templo institutæ sunt: quatum ea apud Deum optimum fuit vis, ut frumentaria nauis, quæ alios omnes portus cogitarat, ipsa maris & ventorum agitatione ad Syracusanum littus applicuerit, idque co die qui D. Iosepho sacer erat, cui etiam Collegij templum dicatum à fundamentis fuerit, quæ res mirum in modum ciuium omnium in nos studia conuertit. Aucta est argenteo lychno sacra suppellex, templum vero eleganti scello, quod Angelis construxit dicavitque fæmina nobilis. Diem suum obiit Michaël Franciscus, candidi adolescens animi, qui vigesimum vitæ annum non attigerat, post decimum verò quietum in societatem fuerat ingressus.

COLLEGIVM CALA-
TAIERONENSE ET
MONREGALENSE.

PRÆTER obitum Patris Alphonsi Charybdij, nihil est quod vel aliis collegiis non conueniat, vel adeo magna animaduersione dignum videatur; obiit ergo Charybdius vir ad omnia summa atque excelsa natus, non sìs modo carus quibuscum diu esset versatus; sed ea morum facilitate ac suauitate, ut quemcumque semel fuisse allocutus, eum statim arctissimo sanctæ charitatis vinculo sibi deuinciret; quibus vero virtutibus, quantaque in Deum O. M. Dei-paramque matrem religione fuerit, haud facile sit nescientibus explicare. Quattuor erat votorum professus; omnia ferme Societatis munia, quæ tales viros decent, egregie obierat; sed in concionando tamen summum leporem, eloquentiam, summam denique laudem fuerat assecutus: quamobrem quisque nihil sibi acerbius eius morte accidisse ingenue profitebantur; adfuerunt ad eius cohonestandas exequias, omnes religiosorum hominum familiæ; tanta præterea multitudo, ut templo nostro quam satis amplio capi vix posset; omnia luctu atque gemitibus personabant. Immaturum profecto funus; quadragesimum enim annum vix excesserat, cum ingentes Societatis nostræ spes cum ipsius vita pariter concidere. Messanensis fuit, duos habet superstites natu maiores in Societate fratres, quibus, sicuti etiam omnibus, magnum reliquit sui desiderium.

IN

IN Monte-regali mulier, cui filius violenta morte sublatus fuerat (quod diu ante renuerat) nostro adhortante sacerdote, ut homicidæ ignosceret animum induxit. Item ad meliorem formam monialium cœnobium industria , & labore nostrorum hominum redactum est.

C O L L E G I V M R H E G I N V M .

SACRI iejunij tempore, conciones à nostro sacerdote in æde urbis primaria habitæ sunt ; in nostra verò sexta quaque feria sermo vespertinus, magno utrumque cum fructu, & morum in melius cōmutatione ; In extirpandis odiis, quæ maxime in hac ciuitate pollent, laboratum est. Fratres germanos duos capite damnatos, ut pacem ab inimicis & peterent, & impetrarent, nostris hortationibus perfecimus. Quare non sine magna utrinque lacrymarum copia transacta, fratres non modo mortem, cui se sciebant obnoxios, non horruere, sed alacriter expectatam in suorum scelerum expiationem adiuêre.

C O L L E G I V M D R E P A - N E N S E A C L I L Y B E T A N V M .

AVCTVM est hoc anno Collegium Drepanense eorum sacerdotum numero, qui tertio exercentur probationis anno ; quorum, ut pars est, opera, maiores fructus attulit Drepanitana seges; multæ ab honestatis discrimine erutæ multæ,

lieres, multi à profundo peccatorum cæno liberati, & alia huiusmodi ad maiorem Dei gloriam perpetrata. Nobilis genere ac pietate mulier eo ipso die, quo vir eius è viuis excessit, antequam ei iusta persolueret, pœnitentia se atque Eucharistiæ sacramentis, contra vim doloris ingentem præmuniuit. Quod idem per singulos festos dies de more præstítit; idque prodigijs loco esse debet, cum Drepani sint communiter in deplorandis defunctis propinquis superstitiones, ita ut unum aut alterum sæpe annum, intra domesticos se parietes contineant. Vir nobilis quingentos nummos aureos, ad templum nostrum peristromatis ornandum, dono dedidit. Alter in extremo vitæ periculo, dissenteriâ laborans constitutus, nulla medicorum ope præsentte, sacro perunctus oleo, cum B.P.N. Ignatij opem implorasset, breui pristinam valetudinem recuperauit.

MARSALENSIS, seu Lilybetani collegij tempulum, quod magnifice fundatum superioribus annis fuerat, magis magisque in dies properat ad fastigium, ita ut nihil in hac ciuitate pulcruius vel spectatu dignius videatur.

COLLEGIVM MENENINVM ET BIVONENSE.

MULIER quædam ad sacrosanctum Angelorum conuiuum lethalis culpæ conscia cum accessisset, religione perculta, magnum se quid fecisse rata est, si sacram particulam ex ore de promptam sudariolo potius inuolueret, quam pe-
ctori

ctori committeret tantis sceleribus commaculato; ita sane fecit, eamque in arcula domi repositam tres ad menses diligenter asseruauit; tum vero ad mentem rediit, remque totam sacerdoti aperauit; censuit ille oportere omnino, quo meliore fieri posset modo, sanctissimam Eucharistiam in templum ad suum locum deferri. Domum illa repetiit, quod tamdiu summa cum cura custodierat, nec multo ante in arca reliquerat, nusquam inuenit; nimurum ad nihil videtur aliud dinina maiestas in tam indigna sede morata esse, nisi ut stultam illam mulierem, veluti palabundam ouem, ad sua septa per pœnitentiam reduceret; quo præstito, non fuit quoddibi amplius moraretur.

VIR etiam non vulgaris, cum per octo ipsos annos & Pœnitentia, & Eucharistia sacramentita sacrilegus usurpasset, graui inter ludendum vulnera percussus, ita suum scelus agnouit, ut & acceptam percussori iniuriam condonauerit, & confessione expiatu*s*, vir alius omnino videatur. Excusum est per vicina oppida non sine magno Christianæ rei emolumento. Decessit è vita P. Joseph Leonardus senex, Meneninis ciuibus apprimè carus. Item in Bibonensi Collegio Cæsar Bausottus. Cætera quotidiana sunt & dictis plane similia.

C O L L E G I V M C A L A T A N E S S E T T E N S E .

INTER quinque, quos ob admissa scelera suspendio index addixerat, parens erat cum filio; parens verò (quæ naturæ vis est) non tam sua quam filij morte, ita animo conciderat, ut vix com-

PROVINCIA

communi sensu, atque ratione vti posset: nostro tamen sacerdote, ad exonerandum peccatis animum, suauibus verbis & hortationibus adigente, statim atque id praestitit, tantos sibi ad ferdam doloris acerbitate addi animos sensit, vt dum ad supplicium duceretur, gratias Deo ageret; ac singulos scalæ gradus, quibus ad mortem properabat, signo crucis impresso, exoscularetur.

O P I F I C V M sodalitas, cum in magna terræ siccitate quadraginta horarum precibus insisteret, ingentem à cælo pluuiam, atque inexpectatam impetravit, qua re factum est, vt alij atque alij, in idem Sodalitium se admitti, enixe postulauerint. Quidā etiam ex scholasticorum sodalitate à desperato morbo cohauiuit, postquam D. Virgini certa quædam ieunia deuouit.

C O L L E G I V M M E L I T E N S E.

ME L I T E, cùm certus esset rumor, quām primum classem inimicam aduenturam, omnium fere suburbiorum incolæ sese in metropolim recepere; vbi ad impetrandam Dei O. M. clementiam à nobis incitati, ita se gessere, vt & communem generis humani hostem ab animis excluserint, & iam iam aduentantem inimicam classem, à suis procul finibus prohibuerint. Deinde cùm ad oppida circumdata excurrissemus, tantus erat eorum numerus, qui ad peccata aperienda accedent; vt cum à prima aurora ad tertiam noctis horam audirentur, satis omnibus fieri non posset.

Itaque

Itaque sub dio non pauci ventis atque imbribus expositi, ad nostræ domus fores recubabant, ut summo mane primi ad confessionem adhiberentur. Fuit inter hos qui suorum scelerum dolore sollicitus, per octo ipsos dies nocte que nihil quicquam somni ceperit. Illa verò communis omnium vox erat, se ad illam diem nihil, præter non men, aliud Christiano dignum habuisse. Fuere qui inimicos, à quibus maximis essent affecti iuriis, diu diligenter quæsitos, non amplexarentur modo, sed ad eorum genua cum lacrymis aduoluerentur.

Hic etiam B. P. Ignatius, quām sit Deo gratus, quantumque apud illum possit, pluribus argumentis declarauit. Terrabatur à diabolo quidam, & ne amplius sacerdoti peccata aperiret, commonebatur. Frustra enim id à se fieri, & irritas esse omnes ipsius confessiones inculcabar. Hic igitur frustulo puluinalis Patris armatus, ita hostem terruit, ut ne mutire quidem amplius ausus fuerit.

A L I A quoque puella tam familiariter dæmonum consuetudine vtebatur, ut cum illis una pranderet, ac cænaret, quæcumque vel domi, vel ab illis pararentur. Huius mater cum id ad nostrum sacerdotem detulisset, obstitit ille, ut par erat, & feminæ, quidnam consilij caperet nescienti, B. Patris imaginem papyro impressam dedit, qua se suamque domum totam contra omnes hostium conatus tutam fore confiderebat. Cum igitur de more illi aduentassent, ita nostri ducis etiam muto vultu territi sunt, ut nihil, præter ingenti furore permistas milias, intentarint. Cumque id semel & iterum factum esset, intra paucos dies, omnino neque ad puellam, neque ad uisitatem domum accessere: atque

que ita quod exorcismis, alijque huiusmodi reme-
dijs obtineri non poterat, B. Patris imagine à Deo
O. M. impetratum est. Reliqua quoniam similia
sunt, & ne nimij esse videamur, scientes præter-
mittimus.

DOMVS PROBATIO- NIS MESSANENSIS ET PANORMITANA.

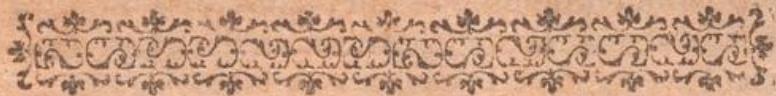
IN vrraque probationis domo, tanto animi ar-
dore adolescentes nostri, ad sui ipsorum victo-
riam insudauere, vt numquam stimulis, frænis
verò sæpissimè opus fuerit, præcipue in nosoco-
miis; in quibus digna B. Ignatio & Xauerio exem-
pla, quidam præstitere in procurandis ægrotorum
corporibus, quorum ipsa species stomachum mo-
ueret. In Panormitana verò ad meliorem vitam fe-
stinauere Petrus quidam Sueda Melitensis: & Pe-
trus Cutrona Calataieronensis, probatæ vterque
virtutis, ac modestiæ specimen egregium.

SED dum Cutrona extremas vitæ horas agit, &
Tyrones de more in suis quique cubiculis pomeri-
dianæ orationi vacant; cæcis cælum nubibus ob-
tenditur, vnde ingens tempestas, ventis inter se lu-
ctantibus, cooritur; magna vis pluviæ ingruit, to-
nitruis ac fulgetris omnia complentur; tactæ præci-
pue de cælo sunt nostræ ædes, tam vago fulmine, vt
parietes quidem viginti amplius locis transfossos
reliquerit, ab hominum tamen damno omnino ab-
stinuerit. Quæ res quoniam miraculo proxima yi-
sa est, ad agendas superis gratias, quod præter spem
anto nō os periculo exemissent, in sacram nostram
ædiculam

ædiculam conuoluimus. Exerciti sunt apud nos
piis commentationibus inter alios duo Equites
Hierosolymitani, & Panormitanæ Ecclesiæ Cano-
nicus.

RESIDENTIA CHIA ET AGRIGENTINA.

INGENS est eorum numerus qui ex Græco-
rum ad Latinæ Ecclesiæ ritum transeunt; tan-
tus sanè, ut templo nostro, quamvis non adeo an-
gusto, capi ad audiendas conciones nequaquam
possint: tanto autem nos honore colunt, ut cum
suos Sacerdotes Papades vocent, nos tamen san-
ctorum patrum nomine compellent. Introducūs
est Eucharistiæ, seque ipsos flagellis ædendi fre-
quens usus. Pueritum litterarum, tum Christianæ
disciplinæ rudimentis instruendi, adeo frequentes
sunt in scholis nostris, ut id admiratus Insulæ
Gubernator cum suis assecilis, Turca licet sit, spo-
nponderit tamen se nostram in opiam eleemosynis
adiuturum: id autem professus est, cum in alte-
ram gymnasiorum intrasset, & pueros ibi à nobis
nulla mercede instrui percepisset. Adolescens qui-
dam diuitiarum cupidine insanus, dæmonem sibi,
ut earum compos fieret, aduocauit. Tum ecce tibi
duo viri peregrino cultu, atque habitu, de adoles-
centis domo ex vicinia percontantur: peruenit
ad miseri aures eius rei rumor, quamobrem ad-
missum facinus detestatus, ad sacerdotem nostrum
properat, peccata aperit, & plane noscit bona
conscientia diuitias nullas esse præstabiliores. Ni-
hil omnino nouum, vel quod de aliis non memo-
raueri-

PROVINCIA
NEAPOLITANA.

CONTINET hæc Prouincia, Societatis habitationes 12. Domum Professam 1. Collegia 10. Domum Probationis unam. Itemque Residentiam unam.

In his degunt Socij vniuersim 403. In domo Professa Neapolitana 80. Sacerdotes 38. Novitiij 4. Reliqui Coadiutores. In Collegio ibidem, 153. e quibus Sacerdotes 34. Magistri 18. Scholares 82. Reliqui Coadiutores. In domo Probationis, Novitiij 37. In Collegio Nolano 18. Sacerdotes 11. Coadiutores 6. Magister Gramaticæ unus. In Beneventano 13. Sacerdotes 6. Magistri 3. Reliqui Coadiutores. In Barense 12. Sacerdotes 5. Magistri 2. cæteri Coadiutores. In Salernitano & Baralitano, utrobique sunt 12. Sacerdotes 5. Magistri 2. cæteri Coadiutores. In Lupiensi 24. Sacerdotes 12. cæteri Coadiutores. In Aquilensi 13. Sacerdotes 5. Magistri 3. cæteri Coadiutores. In Theatino 12. Sacerdotes 5. Magistri 2. cæteri Coadiutores. In Catacensi 16. Sacerdotes 8. Magistri 2. Scholares 2. cæteri Coadiutores. In Tropeensi Residentia, Sacerdos unus. Mortui in hac prouincia 12.

DOMVS